

NORGES JORDBÆR- DYRKERLAG

Ringebu, 7. april 2005

Uttalelse på høring om forslag til ny lov om planteforedlerrett

Norges Jordbær dyrkerlag er en landsdekkende interesseorganisasjon av jordbærprodusenter. Vi arbeider for å fremme produsentenes interesser i ulike faglige og produksjonsrelaterte spørsmål. Norges Jordbær dyrkerlag står bak tidsskriftet Norsk Fukt og Bær.

Vi ønsker med dette å gi uttrykk for sitt syn på forslag om ny lov om planteforedlerrett. Jordbær dyrkerlaget mener flere av punktene i lovforslaget vil medføre svært uheldige konsekvenser for næringen og begrunner dette med følgende:

- Både i jordbær, solbær- og bringebærproduksjon er det svært vanlig å benytte egenprodusert formeringsmateriale til fornyelse av bærarealer. I jordbær blir kun en liten del av nytt plantemateriale kjøpt inn.
- Det er i dag nærmere 900 jordbærprodusenter og i tillegg nærmere 500 produsenter av andre bærslag. Konsekvensen av lovforslaget vil få store økonomiske utslag i produksjonen.
- Jordbær dyrkerlaget ser det som svært urettferdig at bærneringen eventuelt blir holdt utenfor reglene om unntak fra sortseiers enerett, i forhold til korn og potet.
- Jordbærneringen har de siste årene opplevd flere tilfeller av at alvorlige plantesykdommer har rammet planteprodusenter av jordbær, og at sykdommer på denne måten har blitt spredd ut i dyrkingsmiljøene.
- I 2004 var mange av planteprodusentene ilagt karantene på grunn av funn av smitte av jordbærsvartflekk. Dette medførte at tilgangen på planter fra planteprodusentene ble dramatisk redusert. Hadde ikke dyrkerne selv kunnet produsert planter i denne situasjonen, ville norsk jordbærproduksjon blitt svært svekket og noe som igjen ville åpnet for utenlandsk import med dertil verditap av norsk produksjon.
- Ved anlegging av jordbærberfelt er plantekostnaden den klart største enkeltkostnaden og ved egenproduksjon av plantemateriale reduseres kostnaden vesentlig uten at plantekvaliteten forringes. Ved eventuell innføring av ny lov vil denne kostnaden øke betraktelig og sette økonomien i bærproduksjonen under ytterligere press.
- Næringen har ikke råd til å være avhengig av å bare kjøpe sitt plantemateriale fra noen få planteprodusenter. Jordbærprodusentene må ha tilgang til planter når nytt land er klart til planting og når det er arbeidskapasitet til denne operasjonen. Riktig plantetidspunkt er avgjørende for avlingsnivået året etter. Økonomien i produksjonen avhenger derfor av rett plantetidspunkt. Næringen er svært sårbar i så måte og dette fikk vi erfare i fjor.

Norges Jordbær dyrkerlag krever, på vegne av bærprodusentene i Norge, rett til å lage formeringsmateriale til eget bruk, mot et lavere vederlag til sortseier. Vi mener at dyrkningsomfang under 40 daa jordbær skal være fritatt fra vederlagsplikt til sortseier, i likhet med potet (i.h.h.t. forslag om ny lov).

Vennlig hilsen

Per Otto Kaurstad

Leder